

บรรณานุกรม

กองทัพ เคลือบพนิชกุล. 2544. การเขียนเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

กาญจนาคพันธ์. 2522. ตำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.

กุสุมา รัศยมณี และคณะ. 2533. ทักษะสื่อสาร 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

โกวิท ประวาลพุกษ์. 2540. แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ : พื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อประชาชน. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.

ไขศิริ ปราโมช ณ อยุธยา. 2534. การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันพระบรมราชสมภพครบ 200 ปี. 2511. พระปรีชาญาณทางศิลปะและวรรณกรรมของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย. กรุงเทพฯ : อรุณสภานาครี.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. 2525. สุภาษิตพระร่วง. กรุงเทพฯ : การศาสนา.

งามพิศ สัตย์สงวน. 2543. หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : รามการพิมพ์.

จันจิรา จิตตะวิริยะพงษ์. 2540. “ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน พ.ศ.2534-2538” . วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

- จันทิมา เขียวมนนท์. 2538. “การใช้ภาษาในการปราศรัยหาเสียง”, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- จิตรลดา สุวัตติกุล. 2526. **สำนวนไทย**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- จิราภรณ์ ภัทรภาณุภัทร. 2521. “ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในภาษาไทย”, วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ม.ป.ป. **รวมบทโทรทัศน์ : รายการภาษาไทยวันละคำ**. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจือ สตะเวทิน. 2510. **วรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ระประนี นาคทรพรพ. 2523. **ภาษา-พาสาร์ 200** สำนวน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- คณัย ไชยโยธา. 2543. **พัฒนาการของมนุษย์กับอารยธรรมในราชอาณาจักรไทย**. กรุงเทพฯ :
โอเคียนสโตร์.
- ดวงมน จิตรจ้านงค์. 2537. “ความรู้เท่าทันภาษา” ใน **จากความคิดสู่ความอ่านผ่านภาษา**.
47-55 กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- ดวงมน จิตรจ้านงค์ และอาภาพรธณ วรรณโชติ. 2535. **ลักษณะสำคัญของภาษาไทย**.
พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ดารณี พุทธรักษา. 2533. **การเทียบเคียงสำนวนไทยกับฝรั่งเศส**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- คำรณราชานุภาพ, สมเด็จพระเทพฯ. 2513. **ความทรงจำ**. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.

ตรีศิลป์ บุญขจร. 2536. “กระบวนการอ่านเพื่อความรอบรู้” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้
ภาษาไทย หน่วยที่ 9-15 พิมพ์ครั้งที่ 14 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ตั๋มย่ำทำแกง(ออนไลน์). 2544. สืบค้นจาก http://www.thai.net/thaiedu44/somnuanthai_12.html/
[4 สิงหาคม 2546]

เทพชู ทับทอง. 2535. เล่าเรื่องไทย ๆ. กรุงเทพฯ : สองเรา.

ธงทอง จันทรางศุ. 2531. ในกำแพงแก้ว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาสน์.

ธนาคารไทยพาณิชย์. 2542. “ธรรมเนียมสาร”, สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 7, 3545.

เชียรชัย เขียมวรรณ. 2544. พจนานุกรม ฉบับใหม่. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา.

นภคด จันท์เพ็ญ. 2534. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์.

นภลัย สุวรรณธาดา. 2528. “สำนวนโวหารในการสื่อสาร”, ใน เอกสารการสอน ชุดวิชา
ภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

_____. 2538. “ภาษิตและสำนวน”, ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 8
(คติชนวิทยา สำหรับครู) หน่วยที่ 11. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

นราธิปพงศ์ประพันธ์, กรมหมื่น. 2506. วิทยาวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.

นวรรณ พันธุมเมธา. 2544. คลังคำ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

นวนน้อย ดอกพิกุล. 2546. ผู้ให้สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2546.

นิคม เขาลาด. 2537. สนุกกับภาษิตคำพังเพย. กรุงเทพฯ : วิสิทธิ์พัฒนา.

นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. 2524. วรรณคดีเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
พินิจโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เนื่อง นิลรัตน์, ม.ล. 2540 ก. ชีวิตในวัง เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2540 ข. ชีวิตในวัง เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2543 ก. ชีวิตนอกวัง เล่ม 4. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2543 ข. ชีวิตนอกวัง เล่ม 5. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2543 ค. ชีวิตนอกวัง เล่ม 6. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2543 ง. ชีวิตนอกวัง เล่ม 7. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2544 ก. ชีวิตนอกวัง เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2544 ข. ชีวิตนอกวัง เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2544 ค. ชีวิตนอกวัง เล่ม 3. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศรีสารา.

_____ . 2545 “ชีวิตนอกวัง”, พลอยแถมเพชร. 248 (พฤษภาคม), 299-300.

_____ . 2546. ผู้ให้สัมภาษณ์. 13 เมษายน 2546.

บุญเกิด รัตนแสง. 2536. วรรณกรรมท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

บุญศิริ สุวรรณเพชร. 2538 ก. ปทานุกรม ว่าด้วยการใช้สำนวนไทยเรียงลำดับตัวอักษรจาก
ก. ถึง ฮ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

_____ . 2538 ข. อธิบายสำนวน สุภาษิตและคำพังเพยไทย. กรุงเทพฯ :
เอสแอนด์เคบุคส์.

_____ . 2546. ปทานุกรมสำนวนสุภาษิตและคำพังเพยไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : เอสแอนด์เคบุคส์.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. 2523. ภาษาไทย วิชาที่ถูกลืม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

_____ . 2539. แว่นวรรณกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง.

บุปผา บุญทิพย์. 2531. คติชาวบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประดิษฐา นาครักษา. 2534. “การศึกษารูปแบบและสำนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือราชการไทย
ระหว่างปี พ.ศ.2475 ถึง พ.ศ.2534” , วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

ประเทือง คล้ายสุบรรณ์. 2534. สำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.

ประกาศรี สีหอำไพ. 2533. ปรัชญาวัฒนธรรมในภาษาไทยและวรรณคดีไทย.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

_____ . 2538. วัฒนธรรมทางภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับแก้ไขปรับปรุง).
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเวศ วะสี และคณะ. 2542. เขียนชีวิต : เทคนิคการเขียนให้ประสบผลสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. 2518. แบบเรียนวิชาภาษาไทย ท 031 ภาษากับวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- 2519. **ภาษากับวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน และไพฑูริย์ ดวงจันทร์. 2532. **ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรีชา นันดาภิวัฒน์. 2544. **พจนานุกรมไทย ฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ : ดวงแก้ว.
- ฝ่ายวิชาการสำนักงานแมสพับลิชชิง. ม.ป.ป. **สุภาษิต สำนวนไทยและคำพังเพย**. กรุงเทพฯ : แมส พับลิชชิง.
- พงจันทร์ ศรีธธา. 2518. **สำนวนไทยและคำพังเพย (สุภาษิต)**. กรุงเทพฯ : เสริมวิทย์บรรณาการ.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**. 2539. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- พระราชดำรัส(ออนไลน์)**. 2504. สืบค้นจาก <http://www.ch7.com/king.html> [14 ตุลาคม 2546]
- พรทิพย์ แฟงสุด. ม.ป.ป. **สำนวนโวหารไทย**. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- พรพรรณ ธารานูมาศ. 2519. **สำนวนการเขียน**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง.
- พิพาดา ยังเจริญ. 2525. **การศึกษาผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญแข วัจนสุนทร. 2523. **ค่านิยมในสำนวนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ไพโรจน์ อยู่มณเฑียร. 2536. **สำนวนไทยใช้ให้เป็น**. กรุงเทพฯ : ทฤษฎี.
- ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. 2545. พิมพ์ครั้งที่ 11 (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินติ้ง.

- มานิต มานิตเจริญ. 2519. พจนานุกรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์. 2538. วีรบุรุษชื่อเปรม. กรุงเทพฯ : เจ พลัส แอนด์ พับบลิชิ่ง.
- บรรยง ศรีวิริยาภรณ์ และสมชัย ใจดี. 2534. ประเพณีและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ยศ พันัสสรณ์. 2538. ปัญหาการใช้ภาษาไทยถึงขั้นวิกฤตจริงหรือ. กรุงเทพฯ : อรุณสกาลาดพร้าว.
- รวี อ่างทอง. 2537. “ผลของภาษาโฆษณาทางโทรทัศน์ที่มีต่อการใช้สำนวนภาษาไทยของนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”, วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)
- รัชณี ซอโสติกุล. 2524 ก. สำนวนไทย สำนวนอังกฤษ ความหมายใกล้เคียงกัน. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- _____. 2524 ข. สำนวนอังกฤษและสำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2542. สำนวนอังกฤษและสำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2524. “ธรรมเนียม”. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 14, 9084-9088.
- เรื่องอุไร อินทรประเสริฐ และสมหมาย ทัดวงษ์. ม.ป.ป. สำนวนโวหารไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ล้อม เฟิงแก้ว. 2535. “ห้าเปี้ย้น น้อยหนักหนา”, ศิลปวัฒนธรรม. 14 (พฤศจิกายน), 137.

วนิดา เสนีเศรษฐ และคณะ. 2531. **วิจารณ์ญาณทางภาษากับวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์.

วันเนา ยูเด็น. 2521. **สนุกกับภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 22 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู.

_____. 2534. **วลีอักษร**. กรุงเทพฯ : การศาสนา.

_____. 2540. **สำนวนในภาษาไทย**. ปัตตานี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วาณิช จรุงกิจอนันต์. 2528. **ถกสำนวนไทยเล่ม 1**. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.

วาสนา บุญสม และสมบัติ ตั้งก่อเกียรติ. 2540. **สำนวนสิบสองราศี**. กรุงเทพฯ : เพชร 69 การพิมพ์.

วิจิตร ยอดสุวรรณ และคณะ. 2519. **รู้จักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนบุ๊กสโตร์.

วิจิตรมาตรา(สง่า กาญจนาคพันธ์), ชุน. 2543. **สำนวนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ดวงกมลสมัย.

วิเชียร เกษประทุม. ม.ป.ป. **สำนวนไทยฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

วิธีดับทุกข์เพราะธุก(ออนไลน์). ม.ป.ป. สืบค้นจาก http://www.city4free.com/member/thamma_dobthuk4.html/ [30 กรกฎาคม 2546]

วีร์ เพชรอุไร. 2543. **สำนวนไทย**. กรุงเทพฯ : โอ เอ็น จี.

ศศิธร ทศนัยนา. 2534. “การศึกษาลักษณะภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย”,
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
(สำเนา)

ศักดิ์ศรี เข้มนัคดา. 2542. **สำนวนไทยที่มาจากวรรณคดี**. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ส.พลายน้อย. 2545. **เกร็ดภาษาหนังสือไทย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เพ็ญฟ้า พรินต์ติ้ง.

_____. 2545. **เกร็ดภาษาหนังสือไทย เล่ม 2**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เพ็ญฟ้า พรินต์ติ้ง.

สมปราชญ์ อัมมะพันธุ์. 2541. **ประเพณีท้องถิ่นภาคใต้**. ปัตตานี : คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สมพร เจริญพงศ์. 2544. **พจนานุกรมไทย ฉบับพิศดาร**. กรุงเทพฯ : ธรรมสภาและสถาบัน
สื่อธรรม.

สายสมร ยูวนิมิ. 2537. **เอกสารประกอบการนิเทศวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**
รายวิชา ท 051 ภาษากับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม.

สิรินี ดิหลกเจริญ. 2536. “คอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย”, วิทยานิพนธ์
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

สุจรีต เพียรชอบ. 2539. **ศิลปะการใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

สุทธิ ภิบาลแทน. 2545. **โคลงสำนวนสุภาษิตไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

สุพัตรา สุภาพ. 2536. **สังคมและวัฒนธรรมไทย คำนิยม : ครอบครว้ : ประเพณี**. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- สุวิไล เปรมศรีรัตน์. 2543. ภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤติ : รวมบทความทางวิชาการ
ภาษา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาชนบท. นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เสนาะ ดิยาวี. 2541. การสื่อสารในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หน้าอินทร์หน้าพรหม(ออนไลน์). ม.ป.ป. สืบค้นจาก <http://www.sansarn.com> [1 สิงหาคม 2546]
- หุ่่นไล่กา(ออนไลน์). 2546. สืบค้นจาก <http://www.hunsa.com> [1 สิงหาคม 2546]
- อนุমানราชชน, พระยา. 2531. รวมเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร
องค์การค้ำของคุรุสภา และมูลนิธิเสฐียรโกเศศ นาคะประทีป จัดพิมพ์เนื่องในวาระ
ครบรอบ 100 ปี ศ. พระยาอนุমানราชชน.
- อเนก นาวิกมูล. 2544. เกร็ดสนุกชาวสยาม. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.
- อานนท์ อาภาภิรม. 2525. สังคมวัฒนธรรมและประเพณีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
บำรุงนุกุลกิจ.
- เอกฉัตร จารุเมธีชน. 2537. ภาษาไทยสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- อุทัย ไชยานนท์. 2543. สุภาษิตไทยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : น้ำฝน.